

חשיבות החקלאות הישראלית - דף אתגרי

לחקלאות היהודית ישנה חשיבות רבה. בדף שלפנינו ננסה להעמיק ולהכיר מעט יותר כיצד חשיבות זו באה לידי ביטוי. שימו לב לאותיות שאתם אוספים במהלך הדרך, בסופו של דבר תעשו בהם שימוש!

2. ריכונו של עולם מדבר אלינו דרך

החקלאות

הקיפו את האותיות שלצד הפסוקים שמדברים על נושא זה:

- פ. כי המצווה הזאת אשר אנכי מצווך היום לא נפלאה היא ממך.
- ק. ארץ אשר ה' אלוקיך דורש אותה תמיד עיני השם אלוקיך בה מראשית השנה ועד אחרית השנה.
- ל. הצור תמים פועלו כי כל דרכיו משפט.
- ו. והיה אם שמוע תשמעו... ונתתי מטר ארצכם בעיתו יורה ומלקוש ואספת דגנך
- ג. ואתם הרי ישראל ענפיכם תתנו ופריכם תשאו לעמי ישראל כי קרבו לבוא
- ז. והוא כחתן יוצא מחופתו ישיש כגיבור לרוץ אורח
- ה. עוד תטעי כרמים בהרי שומרון
- כ. ידיו רב לו ועזר מצריו תהיה.
- ר. כי הארץ אשר אתה בא שמה לרשתה לא כארץ מצרים היא... למטר השמים תשתה מים
- פ. לדוד ברוך ה' צורי המלמד ידיו לקרב.

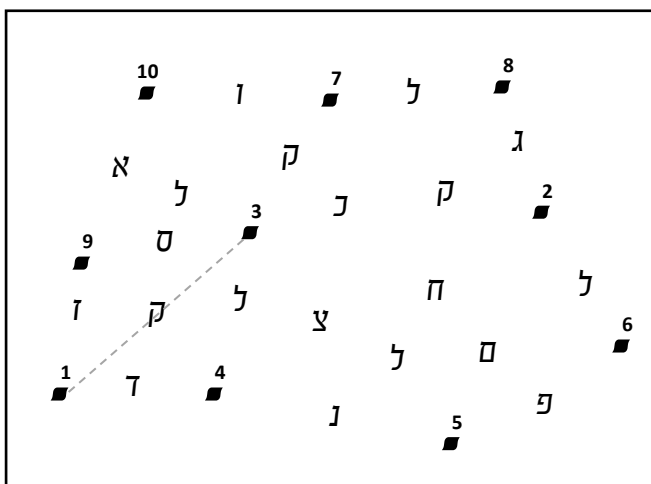
1. אמונה בהשם

אדם שעוסק בבנייה, אם הוא יתכנן טוב את הבניין, ויעבוד יפה ומדויק, יצא לו בניין חזק ויציב, ואם הוא לא יעבוד טוב יצא לו בניין רעוע או בניין לא יפה. אבל תוצאות עבודתו של החקלאי אינן תלויות בו. הוא יכול לחרוש ולזרוע בדיוק בזמן ובמקום, אבל שום דבר לא יצמח אם ריכונו של עולם לא יוריד לו גשם. לכן דרשו חכמים את הפסוק 'והיה אמונת איתך אמונה - זה סדר זרעים'. **לפניכם מספר עובדות הקשורות בקשר של החקלאות לאמונה, הקיפו את האותיות שלצד התשובות הנכונות.**

- ר. שרב כבד עלול לגרום לפירות להתבשל וכך יהיה מרק
- ג. בלי מספיק קור לא יגדלו פירות
- ו. האדמה עלולה ללכלך את הגזע
- ז. שמש חזקה מידי עלולה לגרום לחקלאי לרצות להישאר בבית
- ם. ברד שיוורד כשהפירות בשלים עלול לפגוע בהם
- ל. אם יהיה שלג החקלאי עלול להחליק
- א. רוח חזקה מידי עלולה להפיל את הפרחים שמהם גדלים הפירות
- ד. יותר מידי טל עלול לגרום לפירות להחליק
- ב. הפסקה גדולה בגשם עלולה לגרום לזרעים להרקב
- י. מזג אוויר אביבי באמצע החורף, גורם לעצים ללבלב, וכשיחזור החורף הם ייפגעו

3. פירות הארץ - מתנת משמים

מתחו קו בין המספרים שמסמלים את מעלת פירות הארץ, על פי הסדר. לדוגמה: אם מספר 20, 25, ו30 נכונים – מתחו את הקווים ביניהם לפי סדר זה. שימו לב על אלו אותיות עוברים הקווים.

1. יש קדושה בפירות הארץ.
2. פירות הארץ היו קיימים עוד לפני בריאת העולם
3. הפירות נקראים זמרת הארץ
4. קילו מפירות הארץ שוקל יותר מקילו מפירות חוץ לארץ.
5. משה רבינו אכל מפירות הארץ בהר סיני
6. פירות הארץ חייבים בתרומות ומעשרות
7. פירות הארץ קודמים בברכות
8. מותר לאכול מפירות הארץ אפילו ביום הכיפורים
9. מפירות הארץ מביאים ביכורים
10. פירות הארץ הם סימן לגאולה

4. עצמאות כלכלית

בשנים האחרונות למדנו שאם לא נגדל פירות וירקות בארץ, ונקנה את כל היבול ממדינות שכנות, אנו נהיה תלויים בהן והן יוכלו לקבוע לנו מה לעשות במצבים מסויימים. **פרטו מדוע במצבים הבאים חשוב שיהיו לנו גידולים מקומיים בארץ:**

מלחמה: _____

מגפה עולמית: _____

בצורת: _____

איומים על נתיבי הים המובילים לישראל: _____

5. אחיזה בארץ

"מתחילת ברייתו של עולם לא נתעסק הקב"ה אלא במטע תחלה, שנאמר: "ויטע ה' אלהים גן בעדן", אף אתם כשנכנסין לארץ – לא תתעסקו אלא במטע תחלה. וכך אומר הכתוב: "כי תבואו אל הארץ". (מדרש רבה). מדוע לדעתכם חשוב כל כך דווקא לעסוק בחקלאות בארץ?

1. החקלאות אוחדת בארץ עצמה ומחברת בין העם לארצו.
2. החקלאי קם מוקדם בבוקר וכך יהיה מניין לשחרית.
3. בזכות החקלאות אפשר לנסוע ממקום למקום.
4. החקלאות מוכיחה שאנחנו קבועים כאן כדי להישאר.
5. על השדות החקלאיים אפשר לבנות בניינים.
6. בלי חקלאות הזמן היה עוצר מלכת.
7. אם לא היתה חקלאות אנשים לא היו יכולים לחלום.
8. בלי חקלאות לא ירד גשם.
9. החקלאות דואגת לכל העם וגם לדורות הבאים.
10. בזכות החקלאות קיבלנו את התורה.
11. אם אין חקלאים, לא תהיה תרבות.

6. גבולות הארץ

כשליש משטחי מדינת ישראל תפוסים על ידי החקלאות היהודית. שטחים שאינם נתפסים על ידי החקלאים נתפסים לצערנו על ידי אויבנו.
מצאו בתפוזרת כמה מהמושבות החקלאיות החלוצות בארץ:

פתח תקווה; רחובות; זכרון יעקב; חדרה; גדרה; עקרון

פ	ב	פ	ג	ה	ז	ר	ה	ץ	ה	ב	ס	ף	ר	ב	ע
ת	ג	ג	ב	ע	ר	ב	נ	ך	ב	נ	ע	ל	נ	ך	ק
ח	ב	ס	כ	ג	ה	ד	ך	ע	ד	ח	ו	נ	צ	ל	ר
ת	ג	ד	ס	ק	ב	ס	ג	ה	כ	ע	ס	ך	ך	ו	ו
ק	ר	י	ג	ל	נ	ר	ף	ה	ח	ק	פ	פ	פ	ט	נ
ו	ה	ן	י	ח	מ	י	ה	ג	ר	כ	ק	ן	ט	ג	ב
ו	י	ט	ה	י	פ	ח	ף	פ	ס	ד	כ	ע	כ	ק	ב
ה	ח	ס	ש	כ	ג	ג	ס	ן	ה	י	ח	ג	ע	ג	ג
ו	ר	ה	ה	ג	ר	ה	כ	ה	ב	פ	נ	י	ב	א	י
נ	כ	ח	ק	ף	ג	ס	ו	ף	נ	ע	נ	א	ד	פ	ל
ב	ב	ל	ו	ן	ב	ן	ן	ח	ך	ו	ה	פ	כ	פ	ה
ד	ח	ח	ה	ב	ך	ע	ק	ע	ר	ג	ב	ך	ו	ל	ק
כ	ס	כ	ך	ע	ו	כ	ב	כ	ס	ס	מ	ו	ך	א	ן
ג	ח	ב	א	ס	ה	ת	ז	ס	ג	כ	ל	ע	ט	כ	ס

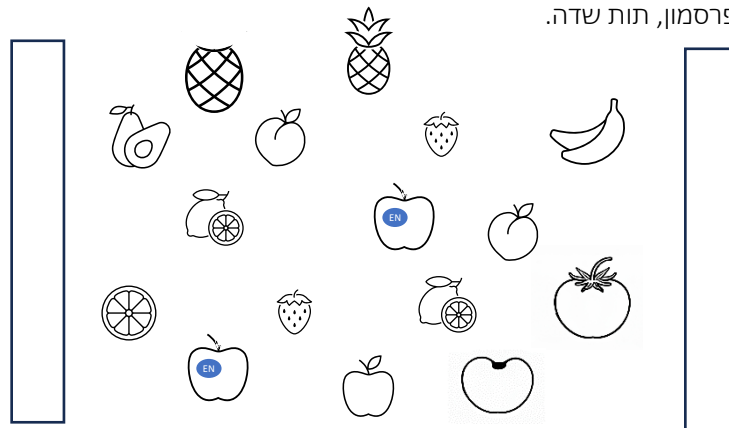
7. מסירות נפש

החקלאים מוסרים את נפשם לקיום החקלאות בארץ, השלימו את המשפטים:

העבודה מתחילה בשעות	המוקדמות
עבודת כפיים שדורשת	גופני
בגלל שמביאים פירות רבים מחו"ל קשה לחקלאי	את פירותיו בשוק
קשה להשיג	שהיו מוכנים לעבוד בעבודה קשה זו
אי אפשר לדעת מראש כמה	יגדלו וכמה ירוויח החקלאי

8. רכשו מפירות הארץ

לא כולנו חקלאים, אבל לכל אחד מאיתנו יש בחירה אם לקנות דווקא מפירות הארץ ובכך לתמוך ולקחת חלק בחקלאות היהודית בארץ. איך נזהה בחנות אלו פירות הם מהארץ? 1. מסתכלים על המדבקה שעל הפרי או על הסימון שעל האריזה. 2. אם יש עליהם עלים סימן שהם מהארץ, ואם הם ללא עלים סימן שהם מחוץ לארץ. 3. יש פירות שכמעט כולם מהארץ, כגון: תמר, רימון, אבוקדו, בננה, פירות הדר, ירקות עלים, משמש, שזיף, אפרסק ונקטרינה, אפרסמון, תות שדה.

- זהו את הפירות מחקלאות ישראלית והקיפו אותם.
- אם תחברו את העיגולים שהקפתם איזו צורה תצא לכם?

9. אספו את האותיות

במהלך דף העבודה אספתם אותיות מודגשות. רשמו לפי הסדר את האותיות שהקפתם בשאלה 1,2. את האותיות שהקו עבר מעליהם בשאלה 3. את האותיות שהקפתם בשאלה 5. את האות שנוצרה לכם על ידי התפוזרת בשאלה 6. ואת האותיות שבשורה המודגשת בשאלה 7.

[ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]	[ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]	[ ] [ ]	[ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]	[ ] [ ]	[ ] [ ]
---------------------------------	---------------------------------	---------	-------------------------	---------	---------

חשיבות החקלאות הישראלית - דף תשובות

לחקלאות היהודית ישנה חשיבות רבה. בדף שלפנינו ננסה להעמיק ולהכיר מעט יותר כיצד חשיבות זו באה לידי ביטוי. שימו לב לאותיות שאתם אוספים במהלך הדרך, בסופו של דבר תעשו בהם שימוש!

1. אמונה בהשם

אדם שעוסק בבנייה, אם הוא יתכנן טוב את הבניין, ויעבוד יפה ומדויק, יצא לו בניין חזק ויציב, ואם הוא לא יעבוד טוב יצא לו בניין רעוע או בניין לא יפה. אבל תוצאות עבודתו של החקלאי אינן תלויות בו. הוא יכול לחרוש ולזרוע בדיוק בזמן ובמקום, אבל שום דבר לא יצמח אם ריבונו של עולם לא יוריד לו גשם. לכן דרשו חכמים את הפסוק 'והיה אמונת איתך אמונה - זה סדר זרעים'. לפניכם מספר עובדות הקשורות בקשר של החקלאות לאמונה, הקיפו את האותיות שלצד התשובות הנכונות.

ה. שרב כבד עלול לגרום לפירות להתבשל וכך יהיה מרק

ג. בלי מספיק קור לא יגדלו פירות

ו. האדמה עלולה ללכלך את הגזע

ז. שמש חזקה מידי עלולה לגרום לחקלאי לרצות להישאר בבית

ם. ברד שיורד כשהפירות בשלים עלול לפגוע בהם

ל. אם יהיה שלג החקלאי עלול להחליק

א. רוח חזקה מידי עלולה להפיל את הפרחים שמהם גדלים הפירות

ד. יותר מידי טל עלול לגרום לפירות להחליק

נ. הפסקה גדולה בגשם עלולה לגרום לזרעים להרקב

י. מזג אויר אביבי באמצע החורף, גורם לעצים לבלב, וכשיחזור החורף הם ייפגעו

2. ריבונו של עולם מדבר אלינו דרך

החקלאות

הקיפו את האותיות שלצד הפסוקים שמדברים על נושא זה:

ף. כי המצווה הזאת אשר אנוכי מצווך היום לא נפלאה היא ממך.

ק. ארץ אשר השם אלוהיך דורש אותה תמיד עיני השם אלוהיך בה מראשית השנה ועד אחרית השנה.

ל. הצור תמים פועלו כי כל דרכיו משפט.

ו. והיה אם שמוע תשמעו... ונתתי מטר ארצכם בעיתו יורה ומלקוש ואספת דגנך

נ. ואתם הרי ישראל ענפיתם תתנו ופריכם תשאו לעמי ישראל כי קרבו לבוא

ז. והוא כחתן יוצא מחופתו ישיש כגיבור לרוץ אורח

ה. עוד תטעי כרמים בהרי שומרון

כ. ידיו רב לו ועזר מצריו תהיה.

ר. כי הארץ אשר אתה בא שמה לרשתה לא כארץ מצרים היא... למטר השמים תשתה מים

פ. לדוד ברוך ה' צורי המלמד ידיו לקרב.

3. פירות הארץ - מתנת משמים

מתחו קו בין המספרים שמסמלים את מעלת פירות הארץ, על פי הסדר. לדוגמה: אם מספר 20, 25, 30 נבונים – מתחו את הקווים ביניהם לפי סדר זה. שימו לב על אלו אותיות עוברים הקווים.

1. יש קדושה בפירות הארץ.
2. פירות הארץ היו קיימים עוד לפני בריאת העולם
3. הפירות נקראים זמרת הארץ
4. קילו מפירות הארץ שוקל יותר מקילו מפירות חוץ לארץ.
5. משה רבינו אכל מפירות הארץ בהר סיני
6. פירות הארץ חייבים בתרומות ומעשרות
7. פירות הארץ קודמים בברכות
8. מותר לאכול מפירות הארץ אפילו ביום הכיפורים
9. מפירות הארץ מביאים ביכורים
10. פירות הארץ הם סימן לגאולה

4. עצמאות כלכלית

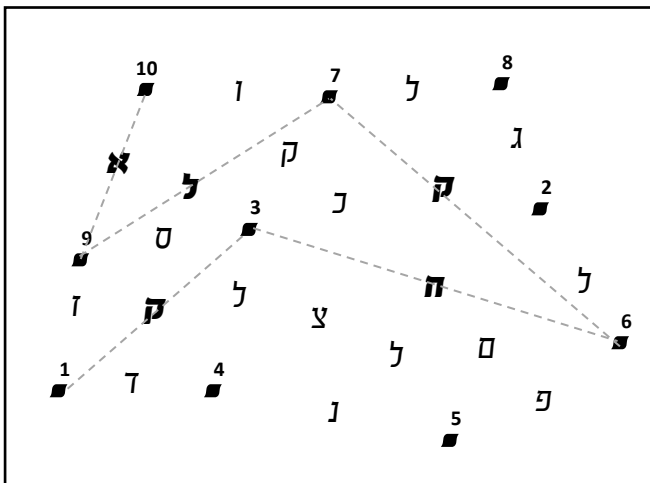
אם לא נגדל פירות וירקות בארץ, ונקנה את כל היבול ממדינות שכנות, אנו נהיה תלויים בהן והן יוכלו לקבוע לנו מה לעשות במצבים מסויימים. חישובו על מקרים שבהם העצמאות החקלאית של מדינת ישראל וכתבו כאן:

מלחמה:

מגפה עולמית:

בצורת:

איומים על נתיבי הים המובילים לישראל:

5. אחיזה בארץ

"מתחילת ברייתו של עולם לא נתעסק הקב"ה אלא במטע תחלה, שנאמר: "ויטע ה' אלהים גן בעדן", אף אתם כשנכנסין לארץ – לא תתעסקו אלא במטע תחלה. וכך אומר הכתוב: "כי תבואו אל הארץ". (מדרש רבה). מדוע לדעתכם חשוב כל כך דווקא לעסוק בחקלאות בארץ?

1. החקלאות אוחדת בארץ עצמה ומחברת בין העם לארצו.
- פ. החקלאי קם מוקדם בבוקר וכך יהיה מניין לשחרית.
- ל. בזכות החקלאות אפשר לנסוע ממקום למקום.
- ת. החקלאות מוכיחה שאנחנו קבועים כאן כדי להישאר.
- כ. על השדות החקלאיים אפשר לבנות בניינים.
- מ. בלי חקלאות הזמן היה עוצר מלכת.
- ג. אם לא היתה חקלאות אנשים לא היו יכולים לחלום.
- ז. בלי חקלאות לא ירד גשם.
- י. החקלאות דואגת לכל העם וגם לדורות הבאים.
- ז. בזכות החקלאות קיבלנו את התורה.
- ס. אם אין חקלאים, לא תהיה תרבות.

6. גבולות הארץ

כשליש משטחי מדינת ישראל תפוסים על ידי החקלאות היהודית. שטחים שאינם נתפסים על ידי החקלאים נתפסים לצערנו על ידי אויבנו. מצאו בתפזורת כמה מהמושבות החקלאיות החלוצות בארץ:

פתח תקווה; רחובות; זכרון יעקב; חדרה; גדרה; עקרון

ע	ב	ר	ף	ס	ב	ה	ץ	ה	ר	ז	ה	ג	פ	ב	פ
ק	ך	נ	ל	ע	נ	ב	ך	נ	ב	ר	ע	ב	ג	ג	ת
ר	ל	צ	נ	ו	ח	ד	ע	ך	ד	ה	ג	כ	ס	ב	ח
ו	ך	ך	ס	ע	כ	ה	ח	ג	ב	ק	ס	ד	ג	ת	ק
נ	ט	פ	פ	פ	ק	ח	ה	ך	ך	ל	ג	ר	י	ו	ק
ב	ג	ט	ו	ק	כ	ר	ג	ה	י	ח	מ	י	ח	ה	ו
ב	ק	כ	ע	כ	ד	פ	ף	ח	פ	י	ה	ט	ה	י	ו
ג	ג	ע	ג	ח	ה	ו	ס	ג	ג	כ	ש	ס	ח	ח	ה
ו	ר	ה	ה	ה	ב	ה	כ	ה	ר	ג	ה	ה	ה	ה	ו
ל	פ	ד	א	נ	ע	נ	ף	ו	ס	ג	ף	ק	ח	כ	נ
ה	פ	כ	פ	ח	ו	ו	ח	ו	ו	ב	ו	ו	ו	ל	ב
ק	ל	ו	ך	ב	ר	ע	ק	ע	ך	ב	ה	ח	ח	ח	ד
ו	א	ך	מ	ו	ס	ס	כ	ב	ו	ע	ו	כ	כ	ס	כ
ס	כ	ט	ל	ע	כ	ג	ס	ז	ת	ה	ס	א	ב	ח	ג

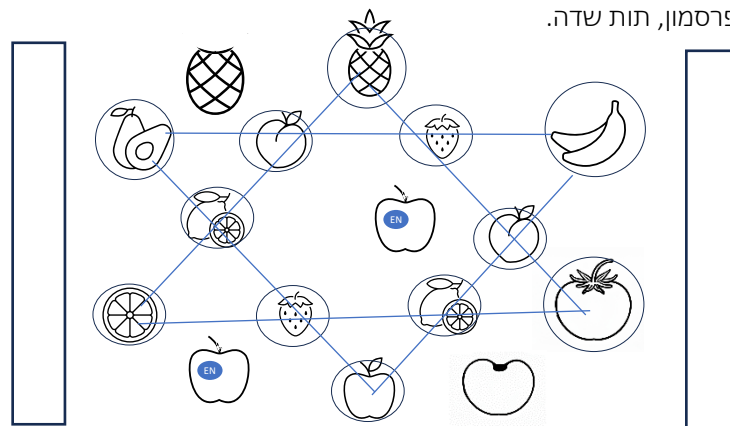
7. מסירות נפש

החקלאים מוסרים את נפשם לקיום החקלאות בארץ, השלימו את המשפט:

העבודה מתחילה בשעות	ה	ב	ו	ק	ר	המוקדמות
עבודת כפיים שדורשת	מ	א	מ	א	מ	ץ
בגלל שמביאים פירות רבים מחו"ל קשה לחקלאי	ל	ל	מ	כ	ו	ר
קשה להשיג	פ	ו	ע	ל	י	ם
אי אפשר	ל	ד	ע	ת	ת	ע

8. רכשו מפירות הארץ

לא כולנו חקלאים, אבל לכל אחד מאיתנו יש בחירה אם לקנות דווקא מפירות הארץ ובכך לתמוך ולקחת חלק בחקלאות היהודית בארץ. איך נזהה בחנות אלו פירות הם מהארץ? 1. מסתכלים על המדבקה שעל הפרי או על הסימון שעל האריזה. 2. אם יש עליהם עלים סימן שהם מהארץ, ואם הם ללא עלים סימן שהם מחוץ לארץ. 3. יש פירות שכמעט כולם מהארץ, כגון: תמר, רימון, אבוקדו, בננה, פירות הדר, ירקות עלים, משמש, שזיף, אפרסק ונקטרינה, אפרסמון, תות שדה.

זהו את הפירות מחקלאות ישראלית והקיפו אותם. אם תחברו את העיגולים שהקפתם איזו צורה תצא לכם?

9. אספו את האותיות

במהלך דף העבודה אספתם אותיות מודגשות. רשמו לפי הסדר את האותיות שהקפתם בשאלה 1,2. את האותיות שהקו עבר מעליהם בשאלה 3. את האותיות שהקפתם בשאלה 5. את האות שנוצרה לכם על ידי התפזורת בשאלה 6. ואת האותיות שבשורה המודגשת בשאלה 7.

ג	ם	א	נ	י	ק	ו	נ	ה	ר	ק	ח	ק	ל	א	ו	ת	י	ש	ר	א	ל	י	ת
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---